

tako le v majhnem delu slovenskega jezikovnega področja, tudi ne prodre. Sicer pa imamo v knjižnem jeziku za intenzivnejši zanikani velevnik povsem primerno in slovensko obliko: Nikar ne drezaj! ali Nikar venomer drezati!

Breda Pogorelec

Tov. S. Kušar s Konjiške gore nam piše: I. Planika ali planinka se pogosto zamenjujeta in napačno uporabljata. Ko smo mariborski dijaki svoje dni vprašali o tem Finžgarja, nam je odgovoril: »Takole si boste najlaže zapomnili: Planiko za klobuk pripnite, planinko pa pri miru pustite!« — Uredništvo je vprašalo za mnenje slovečega pravnika in ta je odgovoril: »Mojster ima gotovo prav po jezikovni plati, stvarno pa ne: zaščitene so namreč samo planike.«

II. Finžgar mi je takole pisal: »Naj Vas zahvalim za voščilo h godu. Sodim, da je naše staro voščilo bolj pravšno ko pa čestitka.« — Seveda je. Čestitka je slovanska izposojenka, knjižna beseda, ki je brez potrebe jela izrivati domačinko. Vendar sta se danes nekako pobotali, sestrsko razdelili pomensko področje: za god bomo rajši voščili, predsednik republike pa bo ob sklenjenem sporazumu čestital. Čestitka je nekam bolj uglajena, gosposka. Morda je k temu pripomoglo neupravičeno naslanjanje na čast.

A. B.

O BELO-ČRNI KRITIKI

Tov. Kl. od Ljudske pravice. Sprva smo se postavili na stališče, da spričo neznatnega prostora, ki nam je odmerjen v našem časopisku, na kritike po dnevnikih ne bomo odgovarjali; tako izzvana (LP 18. jan. 1956) pa Vam vsekakor dolgujem pojasnilo.

Marsikakšnega iz trte izvitega očitka sem bila v javnosti že deležna, namigovanja, nejasnosti in neodkritosti pa do danes še ne. Preberite omenjeni stavek, ki mislite, da Vas zadeva, še enkrat, pa boste spoznali, da ugotavlja klavno stanje naše strokovne kritike na splošno in nikakor ne more meriti na eno samo poročilo. Vsakdo, ki se čuti pri tem prizadetega, naj bo miren, da pride, če količkaj tehta kot tip, prej ali slej čisto jasno in odkrito na vrsto, kot bo pač dopuščal prostor in čas. — Za zdaj naj se mimogrede ustavim pri tistih, ki »delu niso sposobni prisoditi mesta, ki mu po pravici gre«, ker so premalo plastični in ga presojuje bodisi samo z bele, bodisi samo s črne plati. Ni nujno, da delajo to samo iz površnosti ali iz pomanjkljive strokovne usposobljenosti, često jih k temu zavaja svetovnonazorska ali politična intoleraanca, subjektivna prizadetost, časovna stiska ali kaj drugega. Vsa naša preteklost pa dokazuje, kako je naše talente enako kvarila kritika, ki jih je pretirano devala v nič, kakor kritika, ki jih je pretirano povzdigovala. Prve je preobtežila z manjvrednostnimi kompleksi, druge z nadutostjo. To našo obojo prebridko bolezen pa je že čas, da pričnemo zdraviti. Kako? Marsikdo se potruji, da bi odmerjal plačilo in zasluge, kolikor jih komu gre, koliko pa je takih, ki bi jih odklanjali, če jim jih kdo odmeri preveč? Vzgojiti ljudi do tolikšne stopnje ponosa in zrelosti bi pomenilo doseči raj na zemlji. Ker se pa želimo v to smer vsaj razvijati, pričakujemo izboljšanja vsaj v vedni medsebojni korekturi — več oči več vidi. — V svojih poročilih ste zanihali od črnega pogleda na nas k belemu. Oglejte si nas tudi plastično, pa nam boste resnično koristili.

M. Boršnik